

Fyri 25 árum síðani stovnaðu jafnaðarmenn í Keypmannahavn eina tíðindastöðu, hvaðani öll hinu jafnaðarblöðini í Danmörk fingu tíðindir og blaðgreinir. Tíðindastöðin er undir Hans Nielsens umsjón og stjórnsýslu. Þar voru tilfærðar allar tíðindastöðir og blaðgreinir. Tíðindastöðin er undir Hans Nielsens umsjón og stjórnsýslu. Þar voru tilfærðar allar tíðindastöðir og blaðgreinir.

Hans Nielsen var sonur af fátækum foreldrum, og vaks upp í trongum korum. Tíðliga mátti hann út sum seyðadrongur, og við skúlagöngd hansara var það hvorki so. Men tá ið hann í 90-unum skiftið spakun um við pennin, var hann komin har, ið hann átti at vera. Hann sigur mangan frá hendingum, ið honum hava borist fyri, síðani hann byrjaði sum blaðmaður og politikkarí.

Hans Nielsen var arbeiðari á einum jarnverki í Odense, tá ið hann byrjaði at senda inn smágreinir til »Fyns Social-Demokrat«.

Það fyrsta, ið gjörði hansara navn gitið, var, tá ið hann livandi og hugvekjandi við sínum breiða og hvassa penni greiddi frá viðurskiptum millum hitt arbeiðandi fólki, teir ið arbeiðdu úti á landinum, teirra ússaligu viðurskipti og trúlarorðin á teim stóru dansku harragörðunum.

Fem Kvinder dødsdømt af deres Arbejde.

Gennem Radiumsforgiftning sygner de langsomt bort. — 40.000 Kr. i Erstatning for Livet, som de ved, de snart skal forlade.

Dødsdommen er forkyndt for fem unge Kvinder. De har intet gjort, kun passet deres Arbejde, og under dette er Døden langsomt kommen listen- de til dem. Alt for sent mærkede de dens iskolde Aandedrag, intet kan redde dem nu. Videnskaben kan ikke udrette noget som helst: de dødsdømte kan kun leve allerhøjest et Aar. — Lægerne har fortalt dem det, og de er bleven tilkendt hver ca. 40.000 Kr. i Erstatning for det Liv, de snart skal forlade.

Radiumsforgiftningen.

Ingen af de fem Kvinder er endnu fyldt 30 Aar. Om deres tragiske Skæbne berettes fra New York:

Miss Grace Fryer, Mrs. Quinta Mc. Donald, Mrs. Edna Hussman, Miss Catherine Schaub og Mrs. Albina Larice var alle ansatte paa »United States Radium Corporation« i Orange, New Jersey, hvor deres Arbejde bestod i at bestrøge Urskiver med Radium, saa at de blev selvlysende. Ofte kunde man se de unge Kvinder, uvidende om Faren, tage Penslen, som de anvendte til Paastrygningen, mellem Læberne.

Nogle Aar gik, saa blev Mrs. Quinta syg. Hun havde arbejdet i Radiumfabriken fra 1917 til 1919, giftede sig, fik to Børn, og begyndte at blive svag i 1923. Først i 1923 konstaterede Lægerne, at det var Radiumsforgiftning, hun led af. Nu kan hun næsten ikke røre sig mere, hendes ene Ben er blevet kortere, Høfterne er lamme, og Albuer og Knæ uden Kraft. Mrs. Mc. Donald ved, at hun snart skal dø, og samler al sin Interesse om sine Børn og sit Hjem.

Men som en stadig gnævende Smerte følges hun af Angst for, at Børnene skal have arvet

Mest vil samföðin minnst hansara dagligu blaðgreinir undir einari havnastreiku í Odense. Hesar greinir böru allar eitt felagsnavn: »Arbejdsgiverne foran Tugthusets Port«. Tær vöru tilfærðar allar tíðindastöðir og blaðgreinir. Tíðindastöðin er undir Hans Nielsens umsjón og stjórnsýslu. Þar voru tilfærðar allar tíðindastöðir og blaðgreinir.

I 1909 var hann valdur inn í ríkisdagin, og hefur soleiðis stöðugt verið ríkisdagsmaður í 20 ár. Á ríkisdegi hefur hann verið framsögumaður í nöguvum stórmálum jafnaðarflökkans, seinast undir tí av vinstraflokkinum framsettu menniskjafjandsku »tuktúslög«.

Það var ekki ætlan við hesari litlu grein at rista minnisrúnir eftir Hans Nielsen, o nei. Hann stendur tífetur enn mitt í sínum stórstarvi, sum berjandi heitja fyri mál jafnaðarmanna, og eingin, ið ekki veit betur, skuldi hugsað, at hann um 2 mánaðir fyllur 60 ár.

Vit Föroyingar kenna Hans Nielsen best frá hansara stöðu á ríkisdegi, har hann altíð hefur verið ein eldhugaður talsmaður fyri föroyskar sakir; umfram at hann hefur verið mongum Föroyingum hentur at heitt á, tá ið eitthvort hefur verið á vási, har maður hefur saknað ein við viðurskiptir kunnugan og beinasaman mann. —

Sygdommen, som fører denne uheldige Kvinde til Graven.

Det hemmelighedsfulde Radiums næste Offer var Mrs. Edna Hussman. Hun kom en Aften ind i et mørkt Værelse og saa til sin Forfærdelse et lysende Ansigt komme imod sig fra den modsatte Væg. Et Øjeblik efter steg hendes Forfærdelse endnu mere, da hun opdagede, at det var hendes eget Ansigt, som lyste mod hende fra et Spejl. Hun forstod, at hun var blevet radiumforgiftet.

Og saa fulgte de andre Ofre, et efter et, og for hver af dem viste Forgiftningen sig paa forskellig Maade.

Men først for et Aar siden kunde Lægerne konstatere, at det var Radiumsforgiftning, hvorefter de med temmelig stor Sikkerhed kunde sige, hvor længe de uheldige Kvinder endnu kunde leve.

Hvorledes anvender man 40,000 Kr., naar Døden allerede staar ved ens Side?

De fem Kvinder krævede Skadeserstatning af »Radium Corporation«, og blev i Sommer tilkendt hver 40,000 Kr. foruden 200 Kr. om Maanedene, saa længe de levede. — Pengene er anvendt paa meget forskellig Maade.

Fryer har ofret sine til et Sygehus i Haab om, at Lægerne skulde finde en Udvej til at forlænge hendes Liv. Catherine Schaub betalte sin Faders Gæld og tilbringer nu sine sidste Dage paa en ensom Farm, optaget af at læse og skrive. Alle hendes Tænder er faldet ud, og hun har undergaaet en Snes Kebebensoperationer.

Edna Hussman har testamenteret sin Mand Pengene, medens Mrs. Mc. Donald har maattet skille sig fra sin Mand, fordi han begyndte at solde hendes

Erstatningsbeløb op. Resten er nu anbragt i Sikkerhed for hendes Børns Regning.

Endelig har Albina Larice købt sig en Bil og kører nu med sin Mand omkring til de smukkeste Egne i Amerika.

Men allesammen ved de, at Fristen snart er udløbet, og at denne Sommer var den sidste, de faar Lov til at opleve . . .

Influenza-Epidemien.

Interview med Amtslæge Heerup.

Jeg møder Amtslægen og spørger ham, hvorledes det gaar med den spanske Syge, og om den har naaet Tveraa.

— I Vaag spredte Sygdommen sig stadig. For Tiden er der 100 Tilfælde »Spansk Syge« i Vaag. Men den har endnu ikke naaet Tveraa, og jeg vil da haabe, at det kan undgaas, at den naar derhen.

— Man har jo fuldstændig isoleret Suderøen. Er det nu ikke en meget streng Foranstaltning, naar Sygdommen kun kan konstateres i Vaag?

— Jo, det nægter jeg ikke, det er en streng Foranstaltning. Men det har sin Grund i, at man aldrig kan vide, om ikke Indbyggere fra Vaag har været paa andre Pladser efter at Sygdommen kom til Bygden, og for at være helt sikker har har vi set os nødsaget til, at optræde paa den Maade. Men det er Meningen at opretholde Afspærring af Suderøen kun i 8 Dage, dog under Forbehold af at Sygdommen ikke optræder paa andre Pladser paa Saderø.

— Sygdommen spredte sig med Fart i Vaag, siger De.

— Naa, det vil jeg nu egentligt ikke paastaa, men »Royndin« kom forleden fra Leith og medbragte 5 Patienter.

— Men hvorledes har Amtslægen tænkt sig, at man under saadanne Forhold, vil kunne faa Kutterne ud til Foraaret?

— Ja, det tror jeg oprigtigt talt, at baade Redere og Fiskere, der her er de mest interesserede, vil søge at ordne paa beste Maade.

— Kunde det ikke tænkes, at de i Vaag hjemmehørende Kuttere, blev gjort sejklare, og det Mandskab, som der fra Pladsen skulde med Skibene, gik ombord, hvorefter disse lagdes i Karantene. Naar saa Tiden var udløben, og ingen var angreben af Sygdommen, kunde jo den Del af Besætningen, der kom fra andre Pladser jo blive befordret direkte ombord i de paagældende Skibe. Forbindelsen med Land var undgaaet, og en Del af den store Kutterflaade, der er hjemmehørende i Vaag, vilde saaledes komme ud trods Sygdommen.

— Jo, jeg synes, at dette vil være en fornuftig Ordning. Men det vil jo koste en Del, og som jeg for har sagt, maa man kunne enes om de Udgifter, der hermed er forbundne.

— Ja, naturligvis er det ogsaa et økonomisk Spørgsmaal, Omkostningerne ved en saadan Ordning. Men at Kutterne kommer ud, er dog det store økonomiske Spørgsmaal.

— Ja, selvfølgelig, og der maa gøres alt det man kan, for at det kan ske.

M.

Diktaturerne i Sydeuropa.

Der er endnu ikke fundet nogen Erstatning for Parlamentarismen. — Det er kun Reaktionære og Bagstræbere, der raaber paa Diktatur. — Et Land med et maalt bevidst Demokrati vil ikke falde for Diktatur-Fristelsen.

Da det reaktionære Blad »Føroyatíðindin« forleden har fundet Anledning til at lovsynge Diktaturet, kan det sikkert have Interesse for vore Læsere at stifte Bekendtskab med nogle Udtalelser, som den tyske Rigsdags Ældste, vor 76-årige Partifelle, **Eduard Bernstein**, har fremsat om de herskende Diktaturbestræbelser:

Spørgsmaalet om Parlamentarismen er ved Begivenhederne i Italien, Spanien, Polen og nu sidst i Jugoslavien bleven aktuelt.

— Mussolini er ikke nogen original Mand, siger Bernstein. Han har store Forbilleder. Napoleon den Store opkastede sig den 8. November 1799 til Frankrigs Diktator, og hans Neve, Louis Napoleon, gjorde ham i 1851 Kunstslykket efter. Men dette, at en enkelt Mand opkaster sig til Diktator, er ikke en Tilfældighed. Hvis Parlamentarismen i et Land har udviklet sig i demokratisk Retning med store og fastorganiserede Partier, er der ingen Plads for Diktatur. Levebetningerne for et parlamentarisk Styre er, at Partierne, der repræsenterer Befolkningen, har bestemte Grundsætninger, for hvilke de kæmper. I de Lande, hvor dette mangler, skabes Betingelserne for Diktatur.

Begge Napoleon'er kunde begaa deres Statskup, fordi de Folket valgte Forsamlinger var geraadet i Forfald. Det samme var Tilfældet i Italien, forinden Mussolini vovede sin March imod Rom. Det italienske Deputerkammer bestod af Klier, fort af Intriganter, der aagrede paa de store politiske Partier og hvert Øjeblik indgik nye Koalitioner for at mele deres Kage. Derved var det umuligt for de virkelige store Partier at føre en Politik, der kunde vinde Respekt hos den store Befolkning. Denne blev led ved de politiske Intriger, og Jordbunden for Mussolinis Kup skabtes af sig selv.

Dette med de smaa ideallose Partier skaber naturligt Lede imod Parlamentarismen, og man begynder at tale om den saakaldte »Stærke Mand«, der kan redde Landet ud af den »politiske Sump«. Og er denne Mand fræk og disponerer over et godt Reklameapparat, ja, da finder Legenden om den »stærke Mand«, der skal redde Landet, Troende i alle Lejre. Det var paa Baggrund af en saadan Situation, at Mussolini sejrede. Parlamentarismen var syg i Italien.

Ogsaa Kong Alexander benyttede sig af den syge Parlamentarisme og opkastede sig til Diktator. Men hvorlænge — fortsætter Bernstein — vil dette vare? De samme Skær, som Parlamentarismen strandede paa, vil om kortere eller længere Tid møde Alexander og hans Hjælpere. Allerede nu er Interessemodsætningerne ved at taarne sig op, og hans Skib vil snart være i Havsnød af den simple Grund, at han ikke kan tilfredsstille alle.

En Tid kan han holde det gaende med smukke Talemaa-

Vinduer, Døre og Lister.

Godt og billigt Arbejde. Hugo Øster's Maskinsnedkeri, Tlf. 216. Thorshavn. Tlf. 216.

der og Fraser, men Realiteterne vil melde sig, og den samme Skæbne, som den syge Parlamentarisme rantes af, vil ramme det »stærke« Diktatur, og ud af Forvirring og Kaos vil Folkestyret atter rejse sig.

Man har diskuteret om nye Regeringsmetoder, Lærde og ikke Lærde har fremsat Forslag, men det er endnu ikke lykkedes at finde nogen demokratisk Regeringsform, der kan erstatte Parlamentarismen.

CANADA

I danske Blade skrives:

Det er fremdeles svært at blive klar over de virkelige Forhold i Canada. Bliver de rost af en, kommer en anden og siger det modsatte. Sidst har man modtaget følgende:

Hr. Pastor Damskov fra Winnipeg holdt en Tale i Frue Kirke Tirsdag den 15. Januar og sagde bl. a., at det var Fars Søner, der lavede Arbejdsløsheden i Canada, det var dem, der skrev hjem, at der ingen Arbejde var, og at alle, der vilde arbejde og tage fat, kunde faa Arbejde.

Undertegnede, der har rejst som Arbejder i Sommer, baade i det østlige og vestlige Canada, og har set, hvormange unge, prægtige Mennesker, der gaar baade i Byerne og paa Landet og døjer med at opretholde Livet, fordi de ikke kan finde en Plads, — og kan de finde en, da er det kun for en kort Tid, og saa gaar Pengene i Reglen, inden de finder noget igen.

Selv i Hostens travleste Tid var der mange flere, end der var Brug for.

Jeg kender gode, danske Mænd, der prægede alle Farmerne, der kom ind til Byen Regina i Saskatshewan, og endelig en Dag traf de en en skotsk Farmer, der havde Brug for 4 Mand, og der kom saa fire danske Mænd ud. De 2 var en Husmand fra Vendsyssel og en fra Lemvigegnen, de andre 2 var et Par ældre Karle fra Lolland; hvoraf den ene havde været i Staterne i 4 Aar og var sproget mægtig, den ene af Husmandene kunde ogsaa tale Engelsk. Disse 4 danske Mænd; det var altsaa ikke Fars Søner i den Forstand, fik Hostarbejde i 3 Uger, og da var vedkommende Farmer færdig; de gik da ind til Regina igen for at finde et nyt Job. Endelig fik de Arbejde som Jord- og Betonarbejdere ved Opførelsen af en Chevrolet-samlerfabrik, men da de skulde have den første Afregning, bød man dem 15 Cent i Timen. 10 Timers Arbejdsdag og 9 Dollars om Ugen. De gav 8 Dollars om Ugen for Kosten. Ja, saa var de jo uforskammede nok til at at sige, at det vilde de ikke arbejde for. Den ene af Løllenderne fik saa Plads i Oktober Maaned til 20 Dollars og derefter til Foden i Vinter; den anden gik til Montreal og gik der først i November og var »Brak«. Husmandene fik op til Byen Calgary i Alberta, 500 miles længere vestpaa, og fik nogle faa Dages Hostarbejde, Tærskning. Gik derefter i Skoven til 2 Dollars om Dagen,